

Broedgeval IJsvogel met trieste afloop

Martijn Bakker

Zondag 22 april 2001

Na het avondeten een kameraad gebeld of hij zin had om met mij het veld in te gaan. Een half uur later zaten wij in de auto op weg naar de Aadijken bij Nieuweschans (waren we al een tijdje niet meer geweest). Na een tijdje struinen door het gebied (SBB) merkten wij een luid piepende IJsvogel (*Alcedo atthis*) op. Wetend in ons achterhoofd dat er in het gebied een zeer geschikte wal ligt, liepen wij daar rechtstreeks naar toe. Bij het inspecteren van de wal vloog er daadwerkelijk een IJsvogel uit zijn broedhol. De wal waarin het nest zich bevond is ongeveer 2.20 meter hoog en bestaat uit zachte klei. Het nesthol zat ongeveer 10 cm onder het maaiveld. Na ongeveer vier minuten vloog een van de IJsvogels weer terug in het nest en verlieten wij in zeer opgewonden staat het gebied, richting huis.

Zondag 6 mei

We zitten weer in de auto op weg naar de IJsvogels. Ervan uitgaand dat ze nu toch wel jongen moeten hebben. Tjonge, stel je eens voor: IJsvogels die hun jongen aan het voeren zijn. Bij die gedachte trap ik het gaspedaal nog iets dieper in. Eenmaal aangekomen lopen wij in de richting van de wal waar het nest zich bevindt. We zoeken op enige afstand van het nest een geschikt plekje om het voeren van de jongen goed te kunnen zien. Maar na veertig minuten stil zitten, en nog geen IJsvogel te hebben gezien, beginnen we toch te twijfelen. We besluiten om de nestpijp te inspecteren. Voor de ingang van het hol liggen een paar oranje borstveertjes en twee rare, iets gedraaide langwerpige keutels. Vreemd, ik weet toch zeker dat IJsvogels niet zulke grote keutels hebben. We weten niet goed wat we ervan

moeten denken en twijfelend lopen we terug naar de auto. Ik had de keutels meegenomen om ze thuis nog eens goed te kunnen bekijken.

Woensdag 9 mei

's Morgens in het bakje gekeken waar ik de keutels met wat water had opgeweekt. Tot mijn grote schrik zag ik allemaal kleine veertjes in het water drijven. Toen ging bij mij een lichtje branden. Ik als een speer terug naar de Aadijken. Bij de ingang van het hol was ook weinig veranderd. Er hing zelfs een draadje spinrag voor, wat aangaf dat er al een tijdje niets meer in- of uitgevloog was. Ik werd nu toch echt wel nieuwsgierig. Door met een rietstengel te peilen hoe diep het hol was, wist ik precies waar ik boven een gat moest graven om zo de nestkamer te bereiken. De gang bleek 80 cm diep. Toen de nestkamer eenmaal bereikt was moest ik toch even slikken. In het nest lagen de onderdelen van twee adulte IJsvogels: vier vleugeltjes, vier pootjes en een kapot gebeten kopje. Ze waren gepakt door een wezel of hermelijn, maar gezien de grootte van de keutels denk ik een hermelijn. Deze is via een muizengang aan de achterkant van het broedhol binnengekomen, en heeft de vogels waarschijnlijk op die manier verrast. Je zou toch denken dat het broeden in een steile wal relatief veilig is, en dan gebeurt er zoiets. Maar ja, dat is de natuur, onvoorspelbaar. Triest.

Martijn Bakker
Bovenburen 239,
9675 HE Winschoten.

